

عنوان مقاله:

تحلیل گفتمانی مفهوم عشق در ترانه های مردمپسند ایرانی

محل انتشار:

فصلنامه زبان شناسی اجتماعی، دوره 1، شماره 1 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

سید علی اصغر سلطانی - دانشیار زبان شناسی دانشگاه باقرالعلوم

زهرا کرمی - کارشناس ارشد ارتباطات اجتماعی دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

زبان شناسی اجتماعی حوزه ای میان رشته ای است که می تواند منظری زبان شناختی از حوزه گسترده اجتماع و فرهنگ را به تصویر بکشد. یکی از حوزه های مهم فرهنگ عامه ترانه های مردم پسند است که تا کنون، در ایران، از این چشم انداز مورد مطالعه جدی قرار نگرفته است. اشعار غنایی موجود در این ترانه ها انعکاسی از فرهنگ عمومی هر جامعه است که این نکته مطالعه آن ها را ارزشمند می سازد. اگرچه ترانه های مردم پسند دارای مضامین مختلفی هستند اما، همواره، «عشق» از مفاهیم کلیدی و تکرارشونده در آن هاست. پژوهش حاضر به بررسی این نکته می پردازد که در هر برهه تاریخی، این مفهوم چگونه در ترانه های بیان شده انعکاس یافته است. همچنین در پی آن است که از دریچه نظریه و روش تحلیل گفتمان و با تمرکز بر نظریه گفتمان پساساختگرای لاکلا و موف، چگونگی تعریف مفهوم عشق و به ویژه شگردهای گفتمانی استفاده شده برای تثبیت معنای پیشنهادی ترانه از این مفهوم، و نیز زنجیره های هم ارزی و تفاوت شکل گرفته حول آن را بررسی کند. نمونه مورد تحلیل ۱۶ ترانه عاشقانه ایرانی را شامل می شود که از میان ترانه های اجرا شده توسط خوانندگان مرد و زن، در فاصله سال های ۱۳۵۰ تا ۱۳۵۷ ش، به روش نمونه گیری اتفاقی انتخاب شده است. نتایج نشان می دهد که ترانه های بررسی شده از «حضور طبیعت»، «ارجاع به گذشته»، «جاودانه سازی» و توسل به «نظم گفتمان های حاضر»، به خصوص «نظم گفتمان های دینی و سیاسی»، برای تثبیت معنا بهره برده اند.

کلمات کلیدی:

زبان شناسی اجتماعی، تحلیل گفتمان، عشق، ترانه های مردم پسند، ایران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1617253>

